

ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2

บุษราภรณ์ ชื่นชม

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

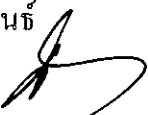
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

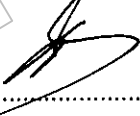
เมษายน 2550

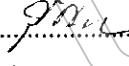
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ บุษราภรณ์ ชื่นชม ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.สมุทร ชำนาญ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.สมุทร ชำนาญ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.รุ่งฟ้า กิตัญญ์สันต์)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิกร)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

ความสำเร็จของงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นผลมาจากการได้รับคำปรึกษา แนะนำ และ
ความเอาใจใส่เป็นอย่างดีจาก อาจารย์ ดร.สมุท ชำนาญ ประธานกรรมการ ซึ่งทำให้ผู้วิจัย
ได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและมีประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้
จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในงานนิพนธ์ฉบับนี้ที่ให้ความกรุณา
และอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็น
ประโยชน์ ข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2
ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่คุณบิดา มารดา
บุพการี และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ชี้แนะและวางพื้นฐานการศึกษาแก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณ
คุณอาภรณ์ ศิริบุตร ที่เป็นกำลังใจตลอดระยะเวลาในการทำงานนิพนธ์นี้ จนได้รับความสำเร็จ
ในการศึกษาสมดังความมุ่งหมายทุกประการ

บุษราภรณ์ ชื่นชม

48970091: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ/ ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2
 บุคลากร ชื่นชม: ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาสระแก้ว เขต 2 (LEADERSHIP OF THE SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS
 UNDER THE OFFICE OF SA KAE0 EDUCATIONAL SERVICE AREA 2) อาจารย์ผู้ควบคุม
 งานนิพนธ์: สมุทร ชำนาญ, กศ.ค. 97 หน้า. ปี พ.ศ. 2550.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน
 มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เพศ
 และประสบการณ์การทำงานของครูผู้สอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูผู้สอน 166 คน
 ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม
 แบบเลือกตอบ 2 ตอน และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 78 ข้อ
 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 การทดสอบค่าที (t -test) และการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว
 เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง
2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 สระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านมีภาวะผู้นำแตกต่างกัน
 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 สระแก้ว เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านมีภาวะผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
 ทางสถิติ
4. เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 สระแก้ว เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านมี ภาวะผู้นำแตกต่างกัน
 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
คำถามการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	4
กรอบความคิดในการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
สภาพการบริหารงานและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2	10
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ.....	27
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	44
เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม	44
การหาคุณภาพเครื่องมือ	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล	45

“ต้นฉบับไม่มีหน้านี้”

“NO THIS PAGE IN ORIGINAL”

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 2	42
2	คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 โดยรวมและ รายด้าน	47
3	คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 แบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างบารมี	48
4	คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 แบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	50
5	คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 แบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการกระตุ้นเชาวน์ปัญญา	51
6	คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 แบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการคำนึงถึงเอกบุคล	52
7	คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 แบบภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยนเปลี่ยนแปลง ด้านการให้รางวัลอย่างเหมาะสม	53
8	คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 แบบภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน ด้านการบริหารแบบวางเฉยเชิงรุก	54
9	คะแนนเฉลี่ย ความพึงพอใจมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 แบบภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน ด้านการบริหารแบบวางเฉยเชิงรับ	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 แบบภาวะผู้นำแบบตามสาย 56
11	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทางการสอนของครู 57
12	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาของครู 59
13	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน 60
14	ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ การสอนของครู 62
15	ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา 63
16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน 64
17	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย 96

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
---	----------------------------	---

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University